

Digitale Geletterdheid: het begrijpen van de digitale wereld

written by Michiel Lucassen

10 november 2017

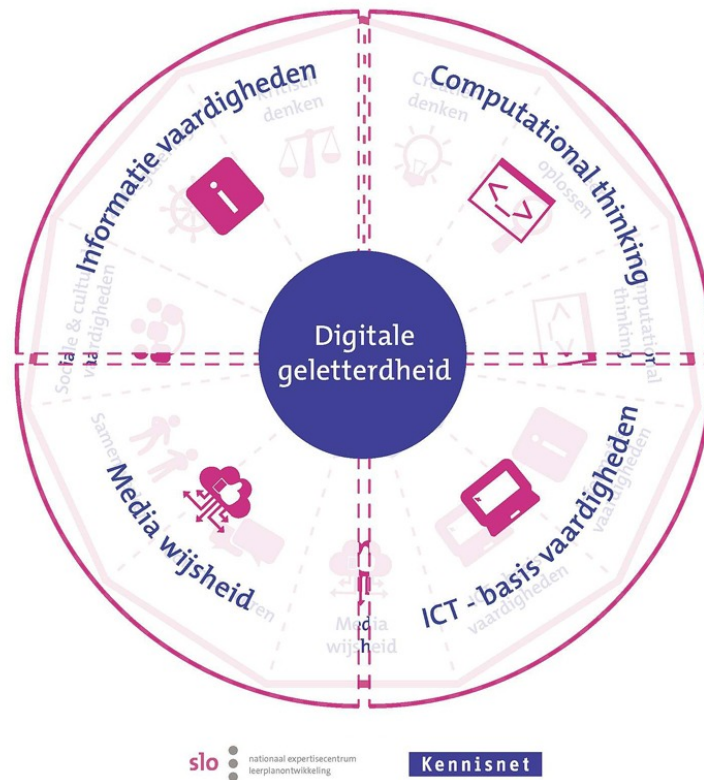
Leerlingen van nu groeien op in een deels digitale samenleving. Internet is overal aanwezig, en bijna iedereen van 12 jaar en ouder heeft een smartphone. Op veel scholen zie je steeds meer [devices](#) en komt er meer aandacht voor thema's als programmeren en mediawijsheid. Al deze thema's samen vallen onder digitale geletterdheid: het begrijpen en kunnen werken met de digitale wereld.

Het belang van digitale geletterdheid?

Digitale geletterdheid klinkt in eerste instantie misschien als een wat begrip, maar eigenlijk is het logisch. Zoals je een taal je toegang geeft tot betere communicatie, zo is het ook steeds meer nodig om de 'digitale taal' te kunnen spreken. Dankzij smartphones en internet is het tegenwoordig makkelijker dan ooit om digitaal iets te gebruiken of te maken, maar wat zijn daarvan de implicaties? En hoe maak je dan eigenlijk iets? Waar vind je relevante informatie

en op welke manier kun je testen of het wel echt waar is?

Deze vragen en meer vallen allemaal binnen digitale geletterdheid. Het is daarmee een groot thema, en heeft niet voor niets een apart ontwikkelteam binnen Curriculum.nu. Het [SLO](#) schreef eerder een duidelijke richtlijn voor scholen, maar de hoop is dat het in de toekomst een vast onderdeel wordt van het curriculum op scholen in Nederland.

Digitale geletterdheid verder uitgezocht

SLO heeft samen met Kennisnet bovenstaande afbeelding ontworpen, waarin duidelijk de vier deelgebieden binnen digitale geletterdheid te vinden zijn. Hieronder werken we de vier deelgebieden uit met behulp van een aantal voorbeelden.

ICT-basisvaardigheden

Het eerste deelgebied klinkt als een logische: als je niet weet hoe een computer werkt, dan kun je er ook niet zo veel mee. Het gaat daarbij dus om de basis, maar ook een stukje verder. Dus: niet alleen het kunnen opstarten van een computer, maar ook kunnen begrijpen wat er nu eigenlijk in een computer (of in bijvoorbeeld [microprocessors](#)) gebeurt. De infrastructuur van het internet en netwerken is ook belangrijk, net als digitale veiligheid. Als laatste punt vallen onder de ICT-basisvaardigheden ook de standaard toepassingen, zoals het kunnen omgaan met e-mail, tekstverwerking en [presentaties](#) maken.

Mediawijsheid

De wereld van nu is, naast digitaal, ook een wereld waarin de media een enorme rol speelt. Reclame, fake news en digitaal pesten zijn daarbij belangrijke thema's. Op veel scholen wordt hier al min of meer aandacht aan besteed, omdat het snel

tot problemen kan leiden bij leerlingen. Uiteindelijk gaat het vooral om thema's die dieper gaan, en daarbij ook goed bij maatschappijleer passen: hoe werkt beeldvorming bijvoorbeeld? Wat is mijn online identiteit? Onderdeel van Mediawijsheid is ook: wat deel ik, en waarom? Want hoewel internet onbegrensde mogelijkheden biedt om materiaal te delen is dat ook meteen een grote valkuil.

Informatievaardigheden

Bij het thema 'mediawijsheid' wordt dit punt al een beetje aangeraakt, maar het is niet gek dat het een eigen onderdeel is binnen digitale geletterdheid. Er is zo veel informatie te vinden dat iedereen ontzettend veel kan leren. Aan de andere kant is dit ook meteen een gevaar: want welke informatie is eigenlijk correct? En waar vind je de juiste informatie? Hoe kun je deze informatie omzetten naar nieuwe bruikbare kennis? Zonder deze vaardigheden kun je eigenlijk maar weinig met een krachtige zoekmachine, terwijl je mét die vaardigheden (bijna) alles kunt leren wat je wil.

Computational thinking

Over dit onderdeel schreven we eerder een [uitgebreider artikel](#). Computational thinking gaat over het denken zoals een computer werkt. Door complexe problemen in kleine stukjes te hakken kun je stap voor stap tot een oplossing komen. [Programmeren](#) is hierbij ook een middel om dit te leren, net als het gebruik van [nieuwe technologie](#). Daarnaast vallen thema's als algoritmes en data-analyse ook onder computational thinking, zodat je als leerling ook meer snapt van hoe grote bedrijven als Facebook en Google geld kunnen verdienen met gratis producten.

Aan de slag met digitale geletterdheid

Wil je direct aan de slag met digitale geletterdheid? Op de website van [Kennisnet](#) zijn een aantal voorbeelden te vinden, en op de website van [SLO](#) zijn er schetsen gemaakt voor een leerlijn. Ook op Vernieuwonderwijs is er meer over te vinden. Kijk bijvoorbeeld naar onze pagina met [bruikbare tools](#), of naar de artikelen over het [invoeren](#) van [technologie](#) in de school.

Dit artikel is afkomstig van [Vernieuwonderwijs.nl](#).

Bekijk de meeste recente versie van ons artikel op onze website.

Ook vind je hier meer dan 600 andere artikelen, downloads en meer!

Vernieuwender**wijs**